

Кукса Олександра Олександрівна,
студентка юридичного факультету
Науковий керівник – доцент кафедри
соціально-гуманітарних дисциплін
кандидат педагогічних наук, доцент
Маркіна Лідія Леонідівна

*(Дніпропетровський державний
університет внутрішніх справ)*

ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО ПІДХОДУ

Об'єктивне оцінювання якості навчальної діяльності студентів вищих закладів освіти є основою для визначення стану навчального процесу та заходів, необхідних для його вдосконалення.

У структурі процесу навчання оціночно-результативний компонент передбачає оцінювання науково-педагогічним працівником і самооцінку студентами досягнутих у процесі навчання результатів, встановлення відповідності їх поставленим навчально-виховним завданням. При цьому важливим є реальне бачення студентом власних професійних переваг та вад, здатність взяти на себе відповідальність за результати власної навчально-професійної діяльності.

Організація навчального процесу на засадах компетентісного підходу обумовлює сучасні підходи до принципів, методів, засобів оцінювання навчальних досягнень студентів.

Як зазначає І. Родигіна, перша згадка про компетентність як педагогічне явище в офіційних освітянських документах відбулася у контексті змін у системі оцінювання [3, с.7].

Виходячи з того, що професійна компетентність юриста – це кінцевий результат навчання, актуалізується проблема визначення комплексу характеристик, які будуть оцінюватися. На наш погляд, у цьому контексті заслуговує на увагу комплекс характеристик, запропонований М. Болдуєвим на основі аналізу досліджень Е. Короткова. Комплекс характеристик складається із п'яти груп: професійні знання, готовність до професійної діяльності, самосвідомість професіоналізму, структура індивідуальних професійних якостей та додаткові характеристики якостей [1, с.234, 235].

За кожною характеристикою встановлюються критерії для оцінювання. Ці критерії доцільно запропонувати й для визначення якості навчальної

діяльності майбутніх юристів за умови врахування специфічних особливостей професії.

Так критеріями оцінки професійних знань є рівень їх засвоєння, стійкість, інтегроване використання при розв'язанні навчально-професійних ситуацій.

При оцінюванні готовності до професійної діяльності, на наш погляд, необхідно спиратися на психологічну структуру юридичної діяльності, яка поділяється на пізнавальну, конструктивну, комунікативну, організаторську.

Самосвідомість професіоналізму майбутнього юриста може бути оцінена за наявністю у студента позитивної професійної «Я-концепції», за рівнем розвитку професійних здібностей, упевненості у готовності до професійної діяльності.

Структура індивідуально професійних якостей оцінюється за такими критеріями: професійне мислення, стиль поведінки, вміння діяти в нестандартних ситуаціях, рішучість та наполегливість.

Критеріями оцінки додаткових характеристик є володіння іноземними мовами, креативний потенціал, система цінностей, адекватне ставлення до критики, мотивація саморозвитку.

Застосування цих характеристик та критеріїв дозволяє зробити оцінювання об'єктивним, відкритим, інтегрованим, зрозумілим. Важливо, щоб оцінювання мало динамічний характер та здійснювалось за допомогою різноманітних взаємопов'язаних і взаємодоповнюваних методів та форм організації навчальної діяльності студентів, а саме: під час проведення ділових та рольових ігор, дискусій, вирішення проблемних ситуацій, аналізу кейсів, презентації проектів, тестуванні на комп'ютері та ін.

Треба констатувати, що компетентнісний підхід зосереджується на тому, що студенти в результаті навчання виконують чи вміють робити, а не на тому, чого вони мають навчатися [2, с.32].

Отже, компетентнісний підхід обумовлює нові погляди на оцінювання якості навчальної діяльності студентів. Переорієнтація закладів вищої освіти на формування ключових компетенцій має супроводжуватися змінами у способах оцінювання результатів навчання.

1. Болдуев М.В. Оцінювання якості вищої освіти: норми, критерії, характеристики, методи / М.В. Болдуев // Педагогіка формування творчої особистості у вищій і загальноосвітніх школах: зб. наук. пр. / [редкол.: Т.І. Сущенко (голов. ред. та ін.). – Запоріжжя, 2011. – Вип. 21 (74). – С. 232- 239.

2. Лучанінова О.П. Виховання майбутнього фахівця у вищому технічному навчальному закладі: теорія і практика: монографія / О.П. Лучанінова. – Дніпро: Пороги, 2017. – 404 с.

3. Родигіна І.В. Компетентнісно орієнтований підхід до навчання / І.В. Родигіна. – Х.: Вид. група «Основа», 2005. – 96 с.